

standothek

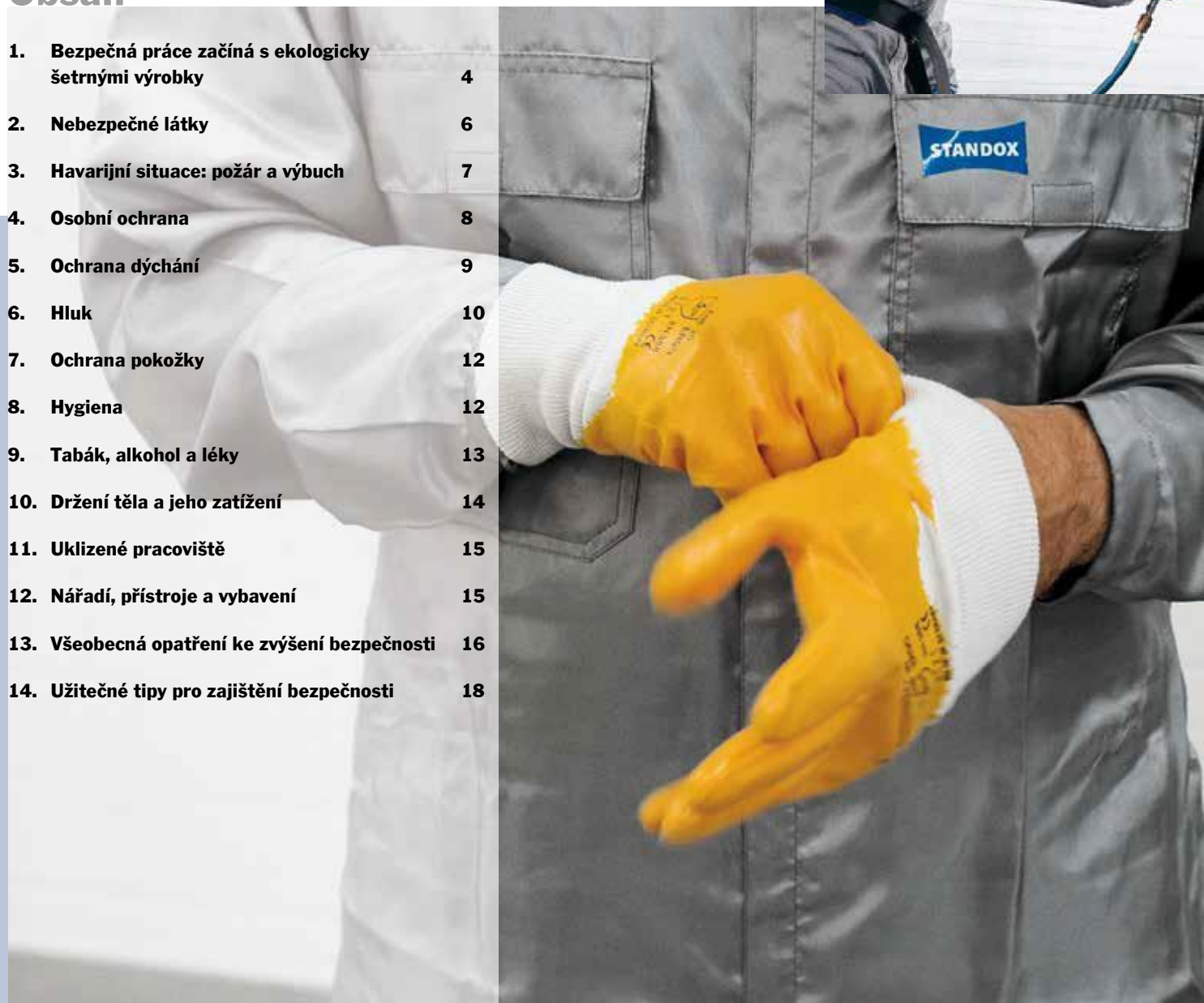
Užitečné tipy pro ochranu Vašeho zdraví a bezpečnost práce

Umění lakování.

Obsah

1. Bezpečná práce začíná s ekologicky šetrnými výrobky	4
2. Nebezpečné látky	6
3. Havarijní situace: požár a výbuch	7
4. Osobní ochrana	8
5. Ochrana dýchání	9
6. Hluk	10
7. Ochrana pokožky	12
8. Hygiena	12
9. Tabák, alkohol a léky	13
10. Držení těla a jeho zatížení	14
11. Uklizené pracoviště	15
12. Nářadí, přístroje a vybavení	15
13. Všeobecná opatření ke zvýšení bezpečnosti	16
14. Užitečné tipy pro zajištění bezpečnosti	18

Pracovat bezpečně.

Pouze ten, kdo umí přesně rozpoznat nebezpečí, je může rychle posoudit a cíleně se jim bránit nebo se jim vyhnout. Práce v karosárnách a lakovnách je velmi komplexní. Při každodenním zacházení s nejrůznějšími nářadím, přístroji a (nebezpečnými) materiály je téma bezpečnost práce a ochrana zdraví obzvláště důležité.

Dobré pracovní podmínky jsou rozhodujícím faktorem pro zdraví, bezpečnost a dobrou kondici. Všichni pracovníci by měli mít možnost používat ochranné oblečení, ochranu sluchu a odsávací zařízení. Pouze pokud všichni – tedy i Vaši kolegové – budou pracovat v bezpečném prostředí, zůstanou zdraví a budou se cítit dobře.

Spolupracujte na vytváření a zachování zdravých a ekologických pracovních podmínek pro sebe samotné, pro kolegy nebo zaměstnance. Dávejte pozor na jakékoli závady a podnikněte kroky k jejich nápravě – pro Vaši vlastní bezpečnost i bezpečnost Vašich kolegů.

Na téma “pracovní podmínky” a “životní prostředí” by bylo možné napsat celé knihy, tolik existuje zákonů a nařízení, zákazů a předpisů. V této brožuře naleznete nejdůležitější informace na téma bezpečnost práce, ochrana zdraví a životní prostředí, vše shrnuto ve snadno srozumitelné formě. Dále jsou zde důležité tipy pro každého pracovníka v karosárnách a lakovnách – od učně až po šéfa.

Důležité tipy:

“Palec nahoru” ukazuje na důležité tipy pro Vaši bezpečnost. V této části se stručně a výstižně dozvíte, jak se Vy a Vaši kolegové můžete účinně chránit.

Bezpečná práce začíná s ekologicky šetrnými výrobky.

Výběr správných výrobků je klíčem k úspěšně zvládnuté opravě. Přitom není rozhodující jen kvalita materiálů, nýbrž stále více i jejich vliv na zdraví a životní prostředí.

Ekologická šetrnost speciálního lakovacího materiálu nebo komplexního lakovacího systému záleží ve vysoké míře na množství a kvalitě použitého rozpouštědla. Dnes je proto nutné redukovat obsah rozpouštědel na minimum nebo je nahradit ekologicky šetrnými alternativami.

Standex nabízí kompletní produktové řady se sníženým podílem rozpouštědel, od základovacích materiálů až po vrchní čiré laky. A to jak pro opravy laků osobních automobilů, tak i pro lakování užitkových vozidel.

Kompletní řadu VOC-vyhovujících výrobků poznáte podle symbolu ProFuture.

Lakovací systémy pro opravy osobních automobilů

Moderní lakovací systémy nabízejí autoopravnám celou řadu předností. Jsou nejen s nízkým podílem rozpouštědel a šetří tak suroviny, ale nabízejí rovněž přednosti, které přesahují pouhý rámec ekologicky šetrného lakování.

Standohyd nabízí lakovnám hospodárný a vodou ředitelný systém laků, který v sobě spojuje četné výhody konvenčních technologií. Snadno se aplikuje, má vysokou přesnost barevného odstínu, poskytuje dobrou kryvost a je šetrný k životnímu prostředí. A co je nejdůležitější, celá řada lakovacích prací může být řešena jediným nátěrovým systémem. Navíc již od svého zavedení jako vodou ředitelný systém splňuje směrnice VOC legislativy, které jsou dnes i v budoucnosti vyžadovány.

Perfektní konečný vzhled obstarávají VOC čiré laky. Ty mají významně snížený podíl rozpouštědel, schnou rychleji než konvenční materiály a pomáhají lakovnám snížit spotřebu lakovacího materiálu.

1.

Lakovací systémy pro opravy užitkových vozidel

Standofleet je variabilní lakovací systém pro ekologicky šetrné lakování užitkových vozidel. Většina produktů systému Standofleet je založena na moderní technologii High-Solid, tedy s vysokým podílem sušiny.

Tento vysoký podíl sušiny přitom zaručuje vysokou vydatnost a dobrou kryvost. Tak Standofleet zajišťuje, aby byly splněny zákonné požadavky ohledně VOC, tedy podílu těkavých organických látek a díky nižší spotřebě šetří spotřebu materiálu.

Standofleet je stavebnicový systém umožňující různé kombinace míchacích past a poživ. Díky tomu lze snadno dosáhnout různých kvalit vrchního laku pro použití v celé řadě oblastí.

Přes tyto rozličné možnosti si Standofleet vystačí s malým počtem produktů, s nimiž je však možno pokrýt celé barevné spektrum lakování užitkových vozidel.

Ekologicky šetrné lakovací systémy vyžadují rozvážné zacházení při zpracování

- Při používání těchto lakovacích materiálů dodržujte stejná bezpečnostní opatření jako u konvenčních materiálů.
- Používejte odpovídající ochranné prostředky.
- Řiďte se pokyny v technických listech.
- Respektujte varovná upozornění na etiketách a v bezpečnostních listech.

Dbejte o svoji bezpečnost tak, jak je popsáno na následujících stránkách.

EU Směrnice 2004/42/ES			
Subkategorie výrobků	Výrobky (příklad)	Materiál	VOC g/l(*)
a Výrobky pro přípravné a čisticí operace	přípravné prostředky čisticí prostředky	čistič náradí čistič pro předúpravu	850 200
b Karosářské plniče a tmely	všechny druhy	tmely	250
c Základní nátěrové hmoty	vyrovnávací nátěrové hmoty a základní nátěrové hmoty (na kov) reaktivní základní nátěrové hmoty	plniče wash primery	540 780
d Vrchní nátěrové hmoty	všechny druhy	basislak, vrchní lak, čirý lak	420
e Speciální vrchní nátěrové hmoty	všechny druhy	speciální produkty	840

(*) g/l v produktu připraveném k použití. Případný obsah vody se ve výrobku připraveném k použití odečte, s výjimkou výrobků v subkategorii a.

Nebezpečné látky.

Nebezpečné látky jsou substance, které:

- mohou například obtěžovat zápachem nebo vyvolávat podráždění očí,
- mohou ohrožovat zdraví nebo
- v sobě přinášejí zvýšené riziko požáru nebo výbuchu.

Při zacházení s těmito látkami musíte být velmi opatrní. Kontakt s nebezpečnou látkou může mít nejrůznější následek. Velmi rychle tak může dojít k podráždění pokožky nebo dýchacích cest a silné působení může dokonce vést k bezvědomí. Pozdější následky mohou být ještě výrazně horší: alergie a přecitlivělost nebo dokonce může dojít až k neplodnosti, rakovinovým onemocněním, onemocnění nervového systému nebo chronickým poruchám vědomí a pomatení (organický psychosyndrom).

Pokud však budete pracovat s potřebnou opatrností, zůstane zacházení s nebezpečnými látkami bez následků. Nebezpečnou látku poznáte podle symbolu na obalu.

2.

Nebezpečné látky jsou podle svých vlastností rozříděny do těchto kategorií:

Kategorie	Symbol	Upozorňující věty (příklady)	Příklady produktů
Hořlavý		<ul style="list-style-type: none"> • H222 Extrémně hořlavý aerosol. • H224 Extrémně hořlavá kapalina a páry. • H225 Vysoce hořlavá kapalina a páry. • H226 Hořlavá kapalina a páry. 	<ul style="list-style-type: none"> • spreje • rozpouštědlové lakovací materiály
Zdraví škodlivý		<ul style="list-style-type: none"> • H315 Dráždí kůži. • H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci. • H332 Zdraví škodlivý při vdechování. • H335 Může způsobit podráždění dýchacích cest. • H319 Způsobuje vážné podráždění očí. • H315 Dráždí kůži. • H336 Může způsobit ospalost a závratě. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpouštědlové lakovací materiály
Žiravý		<ul style="list-style-type: none"> • H314 Způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí. • H318 Způsobuje vážné poškození očí. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpouštědlové lakovací materiály nebo vodou ředitelné materiály obsahující alkohol
Nebezpečný pro životní prostředí		<ul style="list-style-type: none"> • H400 Vysoce toxický pro vodní organismy. • H410 Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky. • H411 Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky. • H412 Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky. • H413 Může vyvolat dlouhodobé škodlivé účinky pro vodní organismy. 	<ul style="list-style-type: none"> • lakovací materiály obsahující větší množství nebezpečných látek, např. fosfáty zinku, aromatické uhlovodíky, epoxidové pryskyřice
Nebezpečný pro zdraví člověka		<ul style="list-style-type: none"> • H334 Při vdechnutí může vyvolat příznaky alergie nebo astmatu nebo dýchací potíže. • H361 Podezření na poškození reprodukční schopnosti nebo plodu v těle matky. • H372 Způsobuje poškození orgánů. • H373 Může způsobit poškození orgánů. • H304 Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt. 	<ul style="list-style-type: none"> • lakovací materiály obsahující izokyanáty • lakovací materiály obsahující speciální látky ve větším množství, např. xylen, styren, aromatické uhlovodíky • ředidla, čističe

Havarijní situace: požár a výbuch.

Co pro bezpečnost můžete udělat sami?

Při zacházení s nebezpečnými látkami:

- Při práci s nebezpečnými látkami nejezte, nepijte, nekuřte. Tyto činnosti představují dodatečné ohrožení, protože se nebezpečné látky mohou takto dostat do Vašich úst.
- Vždy noste ochranný oblek a jiné ochranné prostředky jako jsou ochranná dýchací maska, rukavice, ochranné brýle a ochranný štít.
- Zajistěte, aby při práci s nebezpečnými aerosoly, plyny nebo látkami bylo zapnuté odsávací zařízení. Pokud možno vždy pracujte na dobře větraném pracovišti.
- Před používáním nebezpečných látek si vždy přečtěte pokyny na etiketách. V případě nejasností si přečtěte bezpečnostní listy.
- Pokud se nějaká nebezpečná látka déle nepoužívá, musí být vždy skladována na místě, které je chráněno před požárem a výbuchem.
- Nemělo by docházet k úniku nebezpečných látek. Kanystry a ostatní nádoby musí být ihned po použití znovu uzavřeny.
- Když dojde k rozlití nebezpečné látky, ihned ji odstraňte.
- Pokud dojde k zasažení pokožky nebo očí, použijte nouzovou sprchu nebo speciální oční přípravky na vypláchnutí očí.

Každý podnik je povinen vypracovat havarijní plán s únikovými cestami a nezbytnými opatřeními, která je třeba přijmout. Ujistěte se, že jste s tímto plánem plně obeznámeni. Pamatujte si přesně, co je třeba udělat v případě požáru nebo nehody.

Bezpečnostní technik

V každém podniku by měl být pověřený bezpečnostní technik*, který absolvoval semináře na téma bezpečnost práce, ochrana zdraví a protipožární ochrana, například u příslušné oborové organizace. Dále je dobré vědět, jak postupovat při ožívování a první pomoci. Bezpečnostní technik v podniku působí v oblasti prevence úrazů, požárních zásahů, při první pomoci, evakuaci v nouzových případech a spolupracuje se záchrannou službou. Jeho pokyny musí být v případě požáru nebo nehody bezpodmínečně uposlechnuty. Ve vážných případech se navíc samozřejmě vyžaduje aktivní zapojení každého pracovníka.

* Podniky s více než 20 zaměstnanci musí mít bezpečnostního technika.

Jak můžete přispět k protipožární ochraně nebo k uhašení ohně?

- Seznamte se s havarijním plánem a polohou únikových východů.
- Zapamatujte si, kde jsou požární hadice a hasicí přístroje.
- Zajistěte, aby byl kdykoliv volný přístup k hasicím prostředkům a únikovým východům, a aby vozy záchranných složek měly volný příjezd.
- Požár ihned nahláste požární hlídce.

3.

Osobní ochrana.

“Zdraví je ze všech lidských hodnot nejcennější.” Ačkoliv je tato věta vlastně samozřejmostí, tak přesto často zacházíme se svým zdravím velmi nedbale.

4.

Ruku na srdce: jak často zanedbáváte osobní ochranu z pouhé pohodlnosti nebo spěchu? Jistě dosti často. Takže začněte myslet jinak, protože nehoda se stává velmi rychle a následky již často nelze vrátit zpět. Chraňte si to nejcennější: své zdraví.

Hlava

Ohrožení nárazem nebo padajícím předmětem.

Oči

Ohrožení prachem, vstříknutím, žíravými výpary a kapalinami, intenzivním zářením (sváření).

Uši

Ohrožení hlukem.

Dýchací orgány

Zvláštní ohrožení prachem, žíravými parami a kapalinami, jedy.

Záda

Ohrožení nesprávným držením těla.

Ruce

Jako “uchopovací nástroj” jsou zvláště ohroženy mechanickými vlivy, ale také žíravými kapalinami nebo zásahem elektrického proudu.

Nechráněné části pokožky

Ohrožení mechanickými, chemickými, fyzikálními a biologickými vlivy.

Nohy

Ohrožení padajícími předměty, na zemi ležícími předměty, nárazem nebo elektrostatickým nábojem.

Vždy si chraňte své oči ochrannými brýlemi. Brýle by měly být odolné proti rozstříku ředidel a po straně mít těsnou zábranu. Pro práci ve stříkací kabině použijte kuklu s integrovanou ochranou dýchání a zabudovaným ochranným štítem. Používejte ucpávky do uší nebo ochranná sluchátka.

Chraňte své ruce vhodnými rukavicemi.

Předejděte onemocnění dýchacích cest používáním vhodných dýchacích masek s filtrem.

Vždy noste vhodný ochranný oblek z těsné avšak prodyšné a lehké tkaniny. V žádném případě nesmí tato látka obsahovat vysoký podíl snadno se tavících umělých vláken, protože v případě požáru může dojít k natavení těchto vláken přímo k pokožce.

Vždy noste bezpečnostní obuv. Pracovní boty by měly být robusní a pevné; kromě toho by měly mít schopnost odvádět elektrostatickou elektřinu.

Ochrana dýchání.

Laky, částice barvy, prach a organická rozpouštědla mohou být nebezpečné. Tyto nebezpečné látky se vdechnutím dostanou do těla. Zvláště problematická je přítomta skutečnost, že se poškození zdraví zpravidla objeví

až po uplynutí 10 až 15 let; potom už je ale pozdě – poškození už nelze "opravit".

Proto je obzvláště důležité dbát na správnou ochranu dýchání.

5.

Dýchací masky

Zpravidla se jedná o polomasky, které chrání ústa, nos a bradu. Masky s filtrem poskytují lakýrníkům – při pravidelné výměně filtru – dobrou ochranu vůči prachu a organickým výparům.

Polomasky s přívodem čerstvého vzduchu poskytují lakýrníkovi ve stříkací kabině přívod čerstvého vzduchu nezávisle na okolním vzduchu. Dodatečně jsou vybaveny filtrem s aktivním uhlím.

Protože nechrání oči, nejsou vhodné pro zpracování materiálů se silnou agresivitou vůči očím. Na ochranu očí před stříkací mlhou jsou ochranné brýle nutností.

Celobličejevé masky

Celomasky zakrývají celý obličej a tím chrání při práci i oči. Celobličejevé masky jsou často vybaveny přídatnými vnitřními maskami, které díky cílenému vedení vzduchu snižují zapocení štítu.

Kukly na ochranu dýchání

Kukly na ochranu dýchání chrání celou hlavu včetně oblasti krku. Tak poskytují nejkomplexnější ochranu dýchacích orgánů a chrání oči, pokožku a vlasy před znečištěním stříkací mlhou. Široký štít kukly je optimální a umožňuje i nošení dioptrických brýlí při každodenní práci.

Přívod vzduchu, pro dýchání, je tlakovou hadicí nezávisle na okolním vzduchu.

Je dobré vědět:

- Při broušení noste alespoň masku s filtrem na jemný prach.
- I vodou ředitelné laky se nesmějí zpracovávat bez účinné dýchací ochrany.
- Systémy na ochranu dýchání s přívodem čerstvého vzduchu nevykazují oproti maskám s filtrem žádný odpor při nadechování, proto jsou zvláště komfortní.
- Díky neustálému přívodu čerstvého vzduchu vdechujete vždy čistý vzduch.

Hluk.

Vysoká hladina hluku může poškodit Vaše zdraví. Krátkodobě riskujete přechodnou ztrátu sluchu. Z dlouhodobějšího hlediska můžete ztratit svůj sluch úplně. Avšak důsledkem zvýšeného hluku mohou být i stres a poruchy koncentrace.

Nejpozdější hranicí, kdy musí být aplikována ochrana sluchu, je 80 dB(A) (např. při broušení s brusnými kotouči).

Následující tabulka ukazuje různé hladiny hluku, ke kterému dochází při práci v autoopravnách. Každý, kdo je vystaven hladinám hluku vyšším než 80 dB(A) po dobu osm hodin denně nebo 40 hodin týdně riskuje úplnou ztrátu sluchu.

Riziko poškození sluchu stoupá se zvyšující se hladinou hluku, protože každý nárůst o 3 dB(A) znamená zdvojnásobení zvukové energie.

Chraňte si tedy svůj sluch a upozorněte včas své kolegy a spolupracovníky na vznikající hluk dřív než bude pozdě.

6.

Pracovní úsek

KAROSÁRNA

Zdroj hluku

Hladina hluku db(a)

Broušení úhlovou bruskou	90 - 100
Pneumatické stříhání plechu/ práce s plechem	110 - 115
Utahování a povolování matic pomocí pneumatického klíče	85 - 90
Práce s kladivem	85 - 90
Broušení s velkou bruskou	95 - 100
Broušení brusnými kotouči	90 - 95
Broušení smirkovými kotouči	80 - 85
Ofukování vzduchovou pistolí	80 - 95
Stříkání	75 - 80
Ofukování	80 - 95
Mytí čistící pistolí	75 - 85

LAKOVNA A PŘÍPRAVNA

MYTÍ

85 – 90 db(a)

95 – 100 db(a)

75 – 80 db(a)

Co pro sebe můžete udělat?

- Noste ochranu sluchu (ucpávky, klapky na uši nebo kapsle na ochranu sluchu). Při práci, kde je hladina hluku vyšší než 80 dB(A), musí zaměstnavatel poskytnout svým zaměstnancům ochranu sluchu.
- Sami dělejte co nejméně hluku. Nepoužívejte zbytečně přístroje, které dělají velký hluk.
- Práce, které jsou spojeny s velkým hlukem, dělejte v odděleném prostoru.
- Dbejte nejen na ochranu svého sluchu. Postarejte se o to, aby ve Vašem okolí používali ochranu sluchu i Vaši kolegové nebo návštěvy. Upozorněte je, že budete dělat zvýšený hluk.
- Pokud jste pravidelně vystaveni vyššímu hlukovému zatížení než 80 dB(A), můžete si nechat provést audiometrický test. Ten se provádí v rámci lékařských prohlídek, kterou si můžete nechat na přání provést.

Ochrana pokožky.

Za normálních podmínek si pokožka pomůže sama. To ale neznamená, že je nezníčitelná.

Už před zahájením práce byste měli svou pokožku chránit nějakým ochranným krémem bez obsahu mastnot a silikonu. Tak zabráníte přímému kontaktu lakové prskyřice a nečistot s pokožkou. Navíc bude i jednodušší pozdější čištění pokožky.

Přesto během dne dochází ke ztrátám přírodních ochranných látek. Proto je po práci zvláště důležitá odpovídající péče o pokožku. Po důkladném umytí rukou musí být pokožka – i mezi prsty – pečlivě vysušena.

Potom veřete do všech míst namáhané pokožky středně mastný pleťový krém, bez obsahu silikonu. Dejte pozor na to, aby se Váš ochranný prostředek rychle a dobře vsířbal do pokožky.

Čištění pokožky má být sice důkladné, zároveň ale také šetrné. Proto dejte pozor na to, abyste měli k dispozici šetrné čisticí pasty. Nejlépe s biologicky odbouratelnými látkami, které vykazují vysokou čisticí schopnost.

Hygiena.

Pokud budete během práce jíst, pít nebo kouřit, tak riskujete ohrožení svého zdraví.

Z tohoto důvodu je důležité dodržování určitých hygienických opatření. Tak snížíte riziko, že se do těla dostanou zdraví škodlivé látky (např. ze znečištěných rukou, které přijdou do styku s potravinami). Proto si ruce pravidelně myjte vhodnými čisticími prostředky; v žádném případě nepoužívejte pro mytí rukou rozpouštědla (například terpentýn).

Tabák, alkohol a léky.

Pouze s čistou a jasnou hlavou můžete svou práci vykonávat dobře. Proto je během pracovní doby zakázáno požití alkoholu a jiných látek, které negativně ovlivňují vnímání (například silné léky nebo omamné prostředky). Kouření je v omezeném množství a v místnostech vyhrazených pro tento účel povoleno. V každém případě ale berte ohled na nekuřáky a postarejte se o to, aby nebyli kouřením obtěžováni.

Tři dobré důvody, proč přestat kouřit:

- snížení rizika srdečního infarktu a rakoviny plic
- více peněz na dovolenou a volný čas
- vyšší intenzita chuťového a čichového vnímání

Co pro to můžete udělat sami?

- Před jídlem si své ruce vždy umyjte (teplou) vodou a mýdlem.
- Na pracovišti nejezte a nepijte.
- I malá zranění vždy udržujte v čistotě.
- Nebalte si cigarety, ani je nekuřte se špinavými rukama.
- Vždy noste vhodný ochranný oblek.
- Pravidleně si svůj ochranný oblek perte. Silně znečištěný oděv by měl být okamžitě vyměněn za čistý.
- Do sociálních prostor a jídelny nenoste nadměrně znečištěný oděv.
- Vždy chraňte svou pokožku před vniknutím nebezpečných látek ochranným krémem, ale pamatujte: ten v žádném případě nenahrazuje ochranné rukavice!
- Na čištění svého těla nikdy nepoužívejte tlakový vzduch.

9.

Držení těla a jeho zatížení.

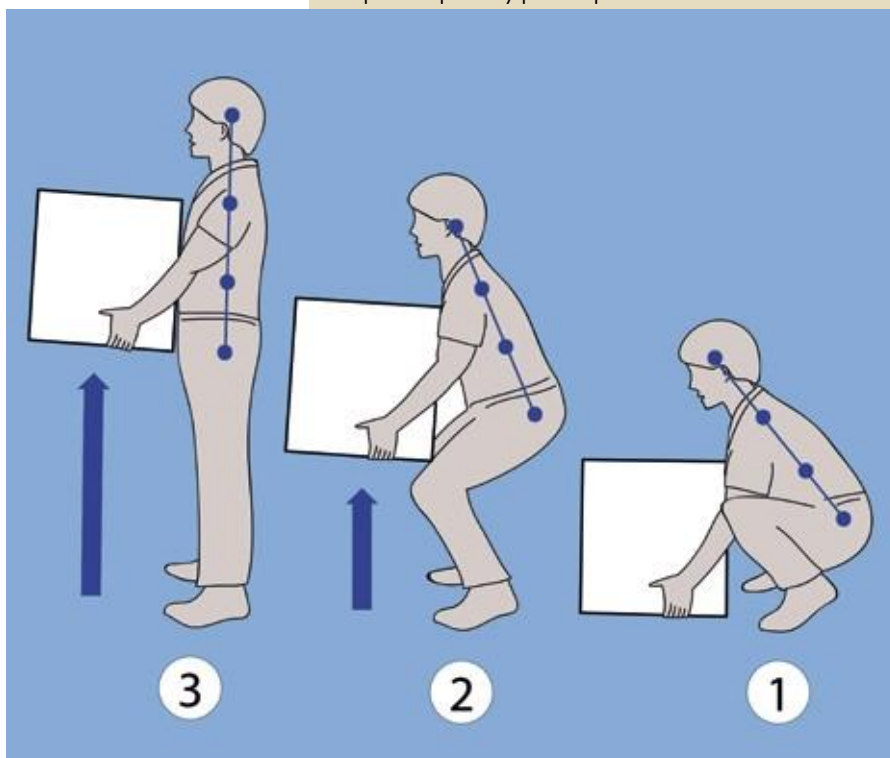
Zvedání břemen

Když zvedáte těžká břemena nebo při práci nesprávně držíte tělo, může dojít k jeho přetěžování. To může vést k tělesným problémům, jako je například bolest zad, bolest šíje, problémy s pažemi, rameny nebo lokty ("tenisový loket"), stejně jako zánět šlach na ruce nebo zápěstí.

Co pro to můžete udělat sami?

- Správné držení těla při zvedání břemen chrání před poraněním. Sedněte si do podřepu a s napřímenými zády se zvedejte na kolenu. Břemeno mějte co nejbližší k tělu.
- Dejte pozor na to, že břemeno držíte při zvedání pevně v rukách, aby nevyklouzlo.
- Vyvarujte se příliš těžkých břemen. Nikdy nezvedejte více než 20 kg. Používejte vhodné pomocné prostředky, zvláště u břemen těžších než 20 kg. Pro zvedání se hodí například zvedací plošiny, zdvihadla nebo vysokozdvižné vozíky.
- Důležitá je také pravidelná změna držení těla.
- Měli byste se vyvarovat následujících poloh: otočená záda a/nebo krk, ohnutá záda a/nebo krk, shrbené držení těla, dřep.
- Pokud musíte pracovat na kolenu, používejte chrániče kolien.
- Snažte se pracovat ve vzpřímené poloze. Když musíte brousit auto, tak používejte například strojní zvedáky.
- Zvedací plošina by měla být použita také při práci pod vozidlem.
- Když použijete zvedák, tak se ujistěte, že je vozidlo zajištěno podstavnými bloky.
- Pro práce u podlahy použijte stoličku.

Práce s obrazovkou

Je možné, že k Vaší činnosti patří i práce s PC. I v tomto případě má rozhodující význam správné držení těla. K nejčastějším komplikacím na pracovišti s obrazovkou patří RSI syndrom (RSI = Repetitive Strain Injury). Tento syndrom zahrnuje příznaky postihující ruce, zápěstí, paže, krk a ramena (např. paži, která ovládá myš), které mohou někdy způsobit vážné problémy.

Co pro to můžete udělat sami?

- Pokud možno co nejčastěji střídejte práci na PC s jinými činnostmi.
- Na počítači nedělejte déle než dvě hodiny. Potom si vyřídte jiné záležitosti nebo si udělejte krátkou přestávku.
- Pokud se na základě nevhodného nábytku objeví potíže, projednejte tento problém se svým nadřízeným. Musí se postarat o to, aby bylo Vaše pracoviště adekvátně uzpůsobeno.
- V pracovních přestávkách si protáhněte tělo.
- Na obrazovce počítače nikdy nepracujte déle než 6 hodin.

Uklizené pracoviště.

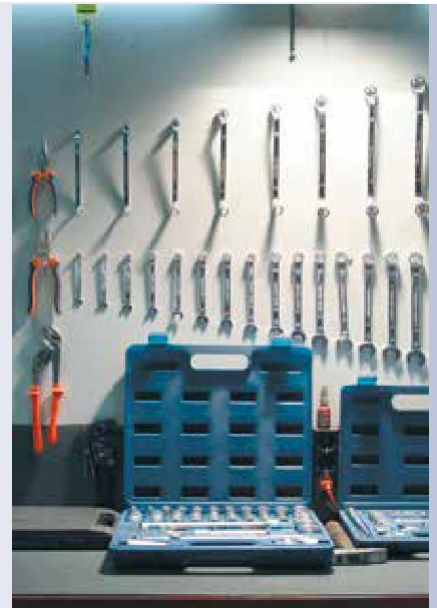
Na uklizeném pracovišti se pracuje daleko příjemněji než na pracovišti, kde je vše zpřeházané. Protože o své pracoviště se dělíte i s jinými osobami, tak

Co pro to můžete udělat sami?

- Svě pracoviště udržujte v čistotě. Ihned po použití uklidte nářadí a materiály zpět na své místo. A to i tehdy, když pracujete na spěšné zakázce! Myslete na to: uklízení je součástí Vaší každodenní práce a ne žádná dodatečná práce.
- Nebezpečnou látku uklidte ihned po použití do skříně, která je určena speciálně pro tento účel.
- Na podlaze nenechávejte žádné materiály a nářadí.
- Vyteklou kapalinu ihned zachyťte (např. olej a chladicí kapalinu).

ho neuklízíte pouze pro sebe, ale i pro své kolegy.

11.

Nářadí, přístroje a vybavení.

Na Vašem pracovišti používáte nejrůznější nástroje a zařízení. Stejně tak jsou rozdílná i rizika, která mohou při práci s těmito přístroji vzniknout.

Zařízení mohou být zdrojem následujícího nebezpečí:

- nebezpečí, že budete zachyceni pohyblivými díly
- nebezpečí pořezání nebo zmáčknutí (např. pod zvedákem)
- nebezpečí zásahu kolem letícím dílem
- nebezpečí zasažení elektrickým proudem, hydraulikou nebo pneumatikou

Co pro to můžete udělat sami?

- Před začátkem práce se důvěrně seznámte s obsluhou a funkcí zařízení.
- Noste osobní ochranné prostředky.
- Pokud pracujete pod autem, tak se ujistěte, že je zajištěno (podpěrnými bloky) a neleží pouze na zvedáku.
- Pokud máte dojem, že zařízení nepracuje bezchybně nebo že by měla být provedena údržba, informujte svého nadřízeného.

12.

Všeobecná opatření ke zvýšení bezpečnosti.

Životní prostředí

Lakovna by měla pracovat s co nejvyšším ohledem na životní prostředí. Proto je nevyhnutelné používání lakovacích systémů s odpovídajícím podílem VOC, jako je Standohyd a Standoblue od Standoxu.

Důležitá je rovněž i správná likvidace odpadů. Zde záleží hodně na Vás samotných. Životnímu prostředí pomůžete, když budete správně třídit odpady. Pokud byste měli na toto téma otázky, obraťte se, prosím, na specialisty v oblasti životního prostředí.

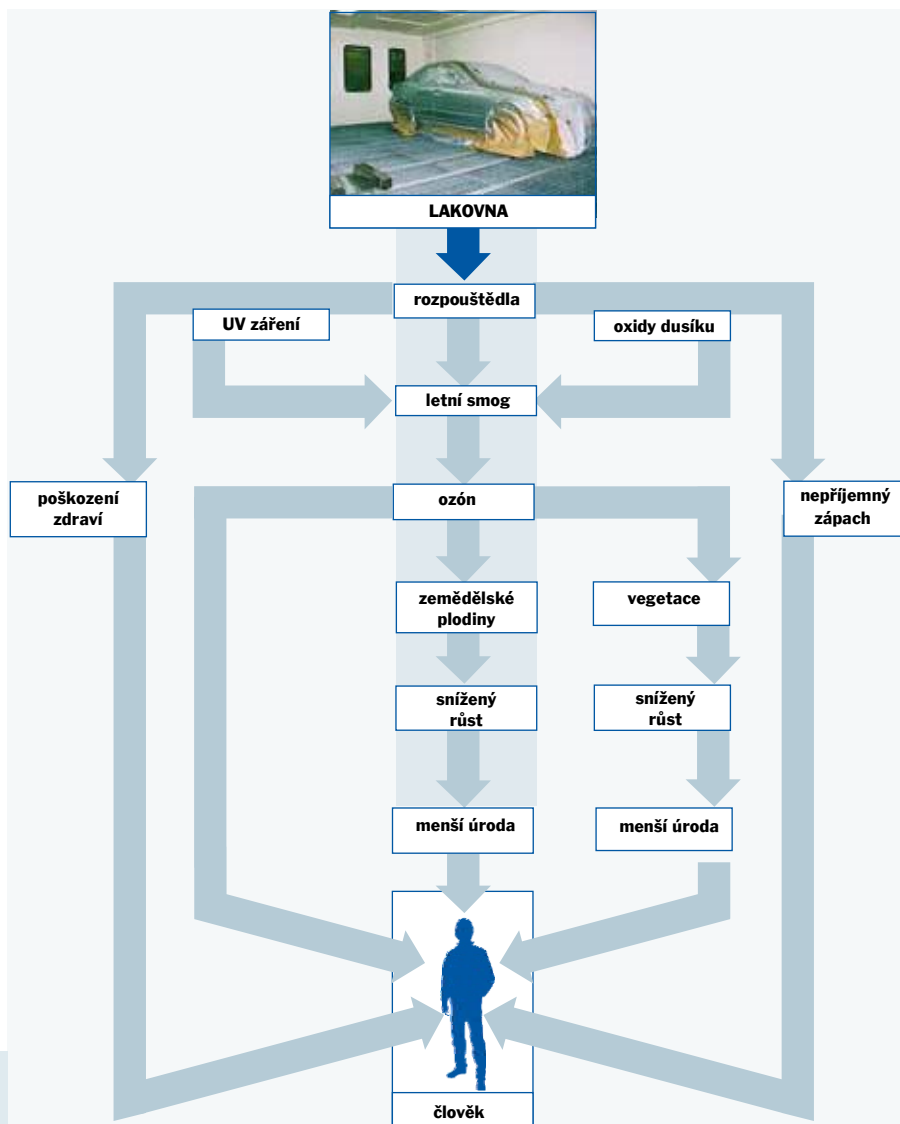
Ovzduší

Pokud pracujete s materiály obsahující rozpouštědla, mohou se tyto těkavé látky odpařit do vzduchu. Ty potom zatěžují životní prostředí. Postarejte se o to, aby docházelo k úniku co nejmenšího množství rozpouštědel. Například po použití ihned uzavřete nádobu s rozpouštědlem.

Co můžete udělat pro zabránění znečištění životního prostředí?

- Vyvarujte se vzniku zbytečných odpadů; veškeré materiály používejte s co nejvyšší efektivitou.
- Pečlivě třídíte odpad a dejte pozor na to, aby byl bezpečně uložen.
- Nevylévejte žádné kapalně odpady do výlevky.
- Pracujte v prostorách s nepropustnou podlahou, a tak se vyvarujte znečištění půdy. Jinak používejte vhodné záchytné vany, které zachytí případně vyteklé kapaliny.

Voda

Je zakázáno likvidovat kapaliny vypouštěním do umyvadel a výlevků. Vždy se ujistěte, že různé materiály jsou likvidovány odděleně. Kalové jímky a odlučovače lehkých kapalin slouží výlučně k odvodu užitkové vody. Všechny ostatní kapaliny skladujte odděleně a v odpovídajícím prostoru do té doby, než si je převezme firma pověřená k jejich likvidaci.

Půda

Pro zabránění kontaminace půdy kapalinami musí být lakovny vybaveny nepropustnými podlahami. Pokud tedy pracujete s kapalinami, měli byste s nimi pracovat pouze na takovýchto podlahách. Jinak použijte vhodné zachytňové vany, které zachytí případně vyteklé kapaliny.

Odpad

Vzniklé odpady musí být skladovány odděleně. Důsledné třídění odpadů šetří náklady na likvidaci a šetří naše životní prostředí. Mnoho odpadů je možno znovu recyklovat, pokud byly předtím správně rozříděny. Odpad odebírá firma, která je specializovaná na jejich ekologicky šetrnou likvidaci.

Užitečné tipy pro zajištění bezpečnosti.

14.

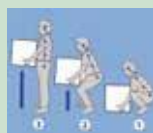
Kromě svého pracovního obleku vždy používejte osobní ochranné prostředky a ochranné brýle. Tak budete lépe chráněni.

Okamžitě po použití uklidte nástroje a materiály zpět na své místo – to patří k Vaší činnosti. Tak se všem bude pracovat příjemněji a bezpečněji.

Na pracovišti nejezte a nepijte, v lakovně nekuřte. Dbejte na svou hygienu. Tak minimalizujete riziko, že se do Vašeho těla dostanou škodlivé látky.

Pokud musíte zvedat břemeno těžší než 20 kg, tak poproste kolegu o pomoc nebo použijte vhodný pomocný prostředek. Tak nebudete přetěžovat své tělo.

V případě požáru postupujte podle havarijního plánu a nahlase požár požární hlídce, abyste odvrátili bezprostřední ohrožení Vás a Vašich kolegů.

Pravidelně střídejte držení těla a vyvarujte se práce v nepřirozeně otočených nebo ohnutých polohách. Tak se uchráníte od poráček v oblasti krku, ramen, zad, paží a šlach.

Seznamte se s obsluhou a funkcí zařízení, dříve než s ním začnete pracovat. Tak ochráníte sebe i své kolegy před úrazy.

Buďte všímaví a dávejte pozor na nebezpečné situace. Pokud budete své kolegy chránit před úrazy, potom oni budou chránit i Vás.

Během práce nikdy nepožívejte alkohol nebo drogy. Pokud jste pod vlivem alkoholu nebo drog, tak ohrožujete nejen sebe, nýbrž i Vaše kolegy.

Vyvarujte se rozlití a úniku kapalin a jiných provozních látek. Vždy tříděte odpad. To šetří nejen náklady na likvidaci, nýbrž i životní prostředí.

Bud'te bdělí!

Nebezpečí číhá všude. Často jsou to maličkosti, které mohou rychle vést k velkému problému. A proto: mějte oči otevřené.

Další rady naleznete v níže uvedené tabulce a v našem bezpečnostním videu, které se promítá na školeních Standox.

činnost	nebezpečí	riziko	osobní ochranné prostředky	dodatečná opatření
Manipulace s kovovými předměty a autodíly	Ostré hrany, nadměrná hmotnost	Pořezání a odřeniny, fyzická zátěž.	Kevlarové rukavice, ochrana očí, kombinézy, bezpečnostní obuv.	Zajistěte, aby s těžkými předměty manipulovala více než jedna osoba.
Broušení za sucha	Prach a ostré hrany dílů	Vdechování prachu, podráždění kůže a očí, pořezání rukou/prstů.	Kevlarové rukavice, ochrana očí a sluchu, kombinézy, bezpečnostní obuv, polomaska.	Musí být použito lokální odsávání prachu.
Čištění povrchů dílů	Zdraví nebezpečná a vysoce hořlavá rozpouštědla	Kontakt s kůží a očima. Vdechování par způsobujících nevolnost. Požár.	Nítrylové nebo gumové rukavice, ochrana očí, kombinézy, bezpečnostní obuv, respirátor A2P2.	Používejte pouze v dobře větraném prostoru. Zajistěte, aby se pro čištění plastových dílů používal správný čistič. Vyhněte se zdrojům vznícení, např. elektrostatickému výboji.
Míchání barev	Chemikálie v kapalné nebo pastovité formě	Vdechování par způsobujících nevolnost. Kontakt s kůží a očima.	Nítrylové nebo gumové rukavice, ochrana očí, kombinézy, bezpečnostní obuv, respirátor A2P2.	Musí být prováděno ve vyhrazeném prostoru a se správným zařízením pro odsávání spalin.
Stříkání dílů	Rozprašované nebezpečné sloučeniny barev	Vdechování nebezpečných látek, podráždění kůže, očí, dýchacích orgánů nebo senzibilizace na reaktivní sloučeniny barev.	Nítrylové nebo gumové rukavice, Tyvek nebo speciální ochranný oděv, bezpečnostní obuv. Vysoce doporučujeme celoobličejové dýchací masky nebo kukly s přívodem vzduchu nebo respirátor A2P2.	Aplikace musí být provedena pouze na místě určeném ke stříkání, v souladu s místní legislativou. Nestříkejte přímo na sebe nebo na ostatní. Další informace viz piktogramy na štítcích a v bezpečnostním listu.
Sušení 2K produktů	Neviditelné páry rozpouštědel Vysoké teploty	Vdechování par. Podráždění kůže, očí, dýchacích orgánů nebo senzibilizace. Expozice teploty.	Celková ochrana těla a dýchacích orgánů.	Nevstupujte do stříkací kabiny v průběhu sušícího cyklu. Před vstupem počkejte na zahájení stříkacího cyklu.
Čištění nástrojů	Zdraví nebezpečná a vysoce hořlavá rozpouštědla	Kontakt s kůží a očima, požár, uklouznutí.	Nítrylové nebo gumové rukavice, ochrana očí, kombinézy, bezpečnostní obuv, respirátor A2P2.	Musí být prováděno v prostoru vyhrazeném pro čištění a se správným zařízením pro odsávání par.

SERVIND s.r.o.

Ke Kopanině 488, 252 67 Tuchoměřice

tel.: +420 220 400 400

e-mail: servind@servind.com

Medkova 5, 627 00 Brno

tel.: +420 545 544 840

e-mail: brno@servind.com

www.servind.com

Standex GmbH · Postfach · D-42271 Wuppertal · Germany